

RP 170/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras.

I propositionen föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2017 fastställs. Ingen ändring föreslås i arbetslöshetsförsäkringspremiernas totala belopp.

I enlighet med konkurrenskraftsavtalet mellan centralorganisationerna på arbetsmarknaden föreslås att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie höjs med 0,45 procentenheter och att arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie på motsvarande sätt sänks med 0,45 procentenheter. Representationen för löntagare och arbetsgivare i förvaltningsrådet för arbetslöshetsförsäkringsfonden föreslås bli ändrad till att motsvara de förändrade finansieringsförhållandena.

Konjunkturbufferten för arbetslöshetsförsäkringsfonden för åren 2017—2019 höjs enligt förslaget från ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter till ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 7,0 procentenheter.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa	3
1.2 Konjunkturbuffert	3
1.3 Förvaltningsråd	4
1.4 Arbetslöshetsförsäkringspremier	4
1.5 Självriskpremie	5
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	6
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
4 BEREDNING AV PROPOSITIONEN	7
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	7
DETALJMOTIVERING	8
1 LAGFÖRSLAG	8
2 IKRAFTTRÄDANDE	10
LAGFÖRSLAG	11
Lag om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	11
BILAGA	14
PARALLELLEXT	14
Lag om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	14

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa

Enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan finansieringslagen, svarar staten, arbetsgivarna och löntagarna med obligatoriska arbetslöshetsförsäkringspremier samt arbetslöshetskassorna med medlemsavgifter för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa. Löntagarnas och arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier redovisas till arbetslöshetsförsäkringsfonden, som svarar för de andelar och förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremierna. I fråga om de inkomstrelaterade förmåner som betalas av arbetslöshetskassorna — arbetslöshetsdagpenning och utgifter för alterneringsersättning — finansierar staten den andel som motsvarar grunddagpenningen. Staten deltar inte i finansieringen av förmåner som betalats för permitteringstid, på grund av väderhinder eller för tilläggsdagar. Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent. Arbetslöshetsförsäkringsfonden svarar för finansieringen av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa till den del staten och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för detta. Den förhöjda förtjänstdelen finansieras i sin helhet av arbetslöshetsförsäkringsfonden. Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar till arbetslöshetskassorna en andel av förvaltningskostnaderna enligt 26 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och utjämning av medlemsavgifter enligt 19 a § i samma lag.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden svarar även för betalningen till Pensionsskyddscentralen av den försäkringsavgift som avses i 182 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och betalningen till statens pensionsfond av den avgift för arbetslöshets- och utbildningsperioder som avses i 133 § i lagen om statens pensioner (1296/2006) och betalningen av det belopp som avses i 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000). Dessutom finansierar arbetslöshetsförsäkringsfonden förtjänstdelen av det vuxenutbildningsstöd som avses i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) och fondens förvaltningsutgifter samt de förvaltningskostnader och yrkesexamensstipendier som avses i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002) för andra än dem som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till staten. Enligt 23 § i finansieringslagen redovisar arbetslöshetsförsäkringsfonden till Folkpensionsanstalten intäkten av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av arbetstagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. Arbetslöshetsförsäkringsfonden redovisar dessutom årligen 50 300 000 euro till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen.

1.2 Konjunkturbuffert

För att trygga arbetslöshetsförsäkringsfondens likviditet och balansera förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna som beror på konjunktursvängningar i landets ekonomi har fonden en konjunkturbuffert. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter. För att trygga en jämn premieutveckling kan arbetslöshetsförsäkringspremierna en gång under tre år fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen överskrids.

Konjunkturbufferten uppskattas uppvisa en skuld på cirka 610 miljoner euro i slutet av 2016. Buffertens maximistorlek beräknades vara 1653 miljoner euro 2016 när arbetslöshetsförsäkringspremierna senast fastställdes.

1.3 Förvaltningsråd

Medlemmarna i fondens förvaltningsråd utses av statsrådet på förslag av arbetsgivarnas och arbetstagarnas mest representativa centralorganisationer samt kommunala arbetsmarknadsverket och evangelisklutherska kyrkans avtalsdelegation. Förvaltningsrådet har minst nio och högst 18 medlemmar. Av medlemmarna ska två tredjedelar företräda arbetsgivarna och en tredjedel arbetstagarna. Förvaltningsrådet väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande, av vilka den ena ska representera de medlemmar som företräder arbetsgivarna och den andra de medlemmar som företräder arbetstagarna, så att arbetsgivarnas och arbetstagarnas företrädare varannat år har ordförandeskapet.

1.4 Arbetslöshetsförsäkringspremier

Arbetslöshetsförsäkringsfondens utgifter finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier och med intäkterna från placeringar som görs med premierna samt vid behov med lån. Enligt 2 § i finansieringslagen ska arbetsgivaren betala arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetstagare löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Premierna ska bestämmas så att fonden kan klara av finansieringen av de arbetslöshetsförmåner och övriga lagstadgade utgifter som den ansvarar för.

Enligt 12 § 1 mom. i finansieringslagen är en arbetsgivare och en i 15 § avsedd arbetstagare skyldig att betala arbetslöshetsförsäkringspremie för arbete som arbetstagaren utför i Finland. Statliga affärsverk har i tillämpliga delar även betalningsskyldighet.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2016 är enligt 18 § 1 mom. i finansieringslagen 1,15 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är enligt lagen graderad enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar så att den 2016 är 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 3,90 procent för den överskjutande delen av lönen. Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har i lagen fastställts så att ändringarna i arbetslöshetsförsäkringspremierna ska fördela sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.

Enligt 18 § 5 mom. i finansieringslagen ska arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 044 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 044 500 euro uttryckt i fulla hundradelar av en procentenhet och avrundad till närmaste fem hundradelar. Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie är dock alltid minst 0,10 procent av lönen. För 2016 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 2,45 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2016 föreslås det att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag är 0,46 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 1,00 procent av lönen.

För universiteten har genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2012 (1332/2011) föreskrivits en egen arbetslöshetsförsäkringspremie. Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 18 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (RP 87/2011 rd) som gällde denna ändring föreslogs det att universitetens arbetslöshetsförsäkringspremie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien, eftersom anställda som är födda före 1980 enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas av statens pensionsskydd och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för deras del inte används för finansiering av pension som intjänas under arbetslöshets-

RP 170/2016 rd

tiden. För 2016 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 2,78 procent för den överskjutande delen av lönen.

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen bestäms procentsatserna för arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för ett kalenderår i sänder. Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska senast i augusti lägga fram sitt förslag till premier för året därpå för social- och hälsovårdsministeriet.

1.5 Självriskpremie

En arbetsgivare som enligt lagen om olycksfallsförsäkring är skyldig att försäkra sina arbetstagare samt statens räkenskaps- eller affärsverk vars lönebelopp som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningåret eller statens räkenskaps- eller affärsverk vars motsvarande lönebelopp är minst 2 044 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa.

Betalningsskyldigheten uppstår om den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), eller den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en år 1950 eller därefter född person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

Arbetsgivaren är inte skyldig att betala självriskpremie, om anställningsförhållandet har upphört innan personen i fråga har fyllt 56 år, anställningsförhållandet har varat mindre än tre år, anställningsförhållandet har sagts upp enligt 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen (55/2001) eller hävts enligt 8 kap. 1 § i nämnda lag av andra än hälsomässiga orsaker som beror på arbetstagaren, arbetstagaren efter att anställningsförhållandet upphört på nytt har uppfyllt arbetsvillkoren enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i en anställning hos en annan arbetsgivare än den som ursprungligen sade upp arbetstagaren, eller arbetstagaren har sagt upp sig på eget initiativ och utan arbetsgivarens medverkan.

Grunden för självriskpremien utgörs av det belopp motsvarande förmånsutgiften som skulle betalas till den uppsagda arbetstagaren till ett belopp motsvarande den inkomstrelaterade dagpenningen från det att hans eller hennes rätt till tilläggsdagar börjar tills han eller hon fyller 63 år, dock minst ett belopp som motsvarar förmånsutgiften för ett år.

Om rätten till dagpenning har börjat efter det att en person fyllt 60 år, utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid arbetslöshetsförmån har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 63 år.

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som självriskpremien grundar sig på. Full självriskpremie tas ut om företagets lönebelopp är minst 32 952 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönebeloppet är högst 2 044 500 euro.

Självriskpremie tas ut när rätten till tilläggsdagar börjar eller när den uppsagda arbetstagaren har fyllt 63 år.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2017 ska fastställas.

I enlighet med konkurrenskraftsavtalet mellan centralorganisationerna på arbetsmarknaden föreslås att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie höjs med 0,45 procentenheter och att arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie på motsvarande sätt sänks med 0,45 procentenheter. Det föreslås inte några förändringar i premiernas totala belopp. Enligt arbetslöshetsförsäkringsfondens beräkning kommer resultatet för 2017 i och med den föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremien att uppvisa ett överskott på cirka 73 miljoner euro och skuldbeloppet uppgå till sammanlagt 567 miljoner euro i slutet av 2017.

Motsvarande relativa ändring föreslås även i arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare i företag, statliga affärsverk och universitet. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås uppgå till 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,33 procent för den överskjutande delen av lönen.

Det föreslås att konjunkturbufferten för arbetslöshetsförsäkringsfonden för åren 2017—2019 höjs från ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter till ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 7,0 procentenheter. Förändringen ökar konjunkturbuffertens maximala belopp från 1 069 euro till 2 252 euro.

Det föreslås att representationen för löntagare och arbetsgivare i arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltningsråd ändras i motsvarighet till de förändrade finansieringsförhållandena så att löntagare och arbetsgivare från 2018 representeras av lika många medlemmar i arbetslöshetsförsäkringsfonden.

I propositionen föreslås en höjning av de gränser för lönebeloppen som tillämpas i fråga om självriskpremien med 2016 års lönekoeficient, så att de motsvarar gränsen för lönebeloppet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremien. Full självriskpremie tas ut, om företagets lönebelopp är minst 32 952 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönebeloppet är högst 2 059 500 euro.

3 Propositionens konsekvenser

Enligt arbetslöshetsförsäkringsfondens bedömning, som har gjorts utifrån finansministeriets ekonomiska prognoser, beräknas arbetslöshetsförsäkringsfondens överskott vara 158 miljoner euro 2017. I år beräknas resultatet uppvisa ett överskott på cirka 76 miljoner euro. Eftersom konjunkturbufferten beräknas uppvisa en skuld på 610 miljoner euro i slutet av 2016, uppskattas bufferten uppvisa en skuld på 453 miljoner euro i slutet av 2017.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden beräknar att det i arbetsgivares premier kommer att inflyta 1 763 miljoner euro (2 018 miljoner euro år 2016) och i löntagares premier cirka 1244 miljoner euro (874 miljoner euro år 2016). En höjning av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie med 0,45 procentenheter ökar premieintäkterna med uppskattningsvis 353 miljoner euro och en sänkning av arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie minskar avgiftsintäkterna med cirka 335 miljoner euro. Arbetslöshetsförsäkringspremien är en utgift som kan dras av i löntagarens beskattning. En ökning av avdraget minskar statens skatteinkomster med 55 miljoner euro och kommunernas med 82 miljoner euro. Därtill sjunker kyrkoskatteintäkterna med 4 miljoner euro. Av intäkten från löntagarepremierna redovisas till Folkpensionsanstalten en del som motsvarar beloppet av arbetstagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. År 2017 redovisas genom den föreslagna premien upp-

RP 170/2016 rd

skattningsvis 210 miljoner euro till finansieringen av grunddagpenningen och detta minskar till fullo statsandelen för grunddagpenningen.

4 Beredning av propositionen

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen ska arbetslöshetsförsäkringsfonden senast i augusti lägga fram sitt förslag till premier för året därpå för social- och hälsovårdsministeriet. Förslagen som gäller arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltning, konjunkturbufferten och en ökning av löntagarnas andel av arbetslöshetsförsäkringspremierna bygger på det konkurrens-kraftsavtal som centralorganisationerna på arbetsmarknaden avtalade om den 29 februari.

De arbetslöshetsförsäkringspremier som föreslås i propositionen överensstämmer med arbetslöshetsförsäkringsfondens förslag. Statens affärsverks och universitetens arbetslöshetsförsäkringspremier har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Centrala arbetsmarknadsorganisationer och Företagarna i Finland rf har hörts vid beredningen.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

3 §. Konjunkturbuffert. Det föreslås att maximibeloppet för den konjunkturbuffert som det föreskrivs om i 1 mom. höjs från ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter till ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 7,0 procentenheter. Den föreslagna ändringen i konjunkturbufferten är i kraft till utgången av 2019.

9 §. Arbetslöshetsförsäkringsfonden. Det föreslås att definitionen på Arbetslöshetsförsäkringsfonden i 1 mom. ändras så att den bättre motsvarar fondens förändrade uppgifter. I den föreslagna bestämmelsen nämns fondens viktigaste uppgifter: uttaget av arbetslöshetsförsäkringspremier och ordnandet av finansieringen av förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier. Arbetslöshetsförsäkringsfondens uppgifter definieras närmare i 10 § 1 mom. i lagen. Dessutom föreskrivs i 19 a § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) om utjämning av medlemsavgifter som Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar till arbetslöshetskassor i syfte att utjämna arbetslöshetsbördan inom olika branscher.

Förvaltningsrådets sammansättning enligt 2 mom. i paragrafen föreslås bli ändrad så att arbetsgivare och arbetstagare har lika många representanter i förvaltningsrådet. Platsfördelningen i förvaltningsrådet bestäms enligt det inbördes förhållandet mellan arbetsgivares och löntagares försäkringspremier. I enlighet med konkurrenskraftsavtalet ökar löntagarnas finansieringsandel av arbetslöshetsförsäkringspremierna 2017 och 2018 med sammanlagt 0,85 procentenheter. Arbetsgivarnas premieandel sjunker på motsvarande sätt med 0,85 procentenheter. År 2018 är arbetsgivarnas genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie lika stora. I enlighet med konkurrenskraftsavtalet väljs hälften av förvaltningsrådets medlemmar från 2018 på förslag av arbetsgivarnas och hälften på förslag av löntagarnas mest representativa centralorganisationer på arbetsmarknaden. Representationen för arbetsgivarparten avgörs enligt antalet arbetstagare bland medlemmarna.

Förvaltningsrådet väljs för en treårsperiod. Det nuvarande förvaltningsrådets mandatperiod löper ut vid utgången av 2016. I lagens ikraftträdandebestämmelse föreslås att det nuvarande förvaltningsrådet fortsätter till slutet av 2017. På så vis kan ett nytt förvaltningsråd för mandatperioden 2018—2020 utses i enlighet med den föreslagna bestämmelsen.

18 §. Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp. Det föreslås att i 1 mom. föreskrivs om arbetslöshetsförsäkringspremien för 2017 och om de gränser för lönebelopp som ska tillämpas 2017. Praxis i fråga om justeringen av gränserna för lönebelopp ändrades genom lag 970/2013 så att lönebeloppen i lagen ändras så att de motsvarar lönekoeficienten för föregående år. När premierna för 2017 fastställs höjs gränsen för lönebelopp med den lönekoeficient som ska tillämpas 2016.

Det föreslås att löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier ändras så att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie höjs med 0,45 procentenheter och att arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie på motsvarande sätt sänks med 0,45 procentenheter. Förslaget innebär att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie stiger från 1,15 procent till 1,60 procent och att arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie i motsvarande utsträckning sänks från 2,85 procent till 2,40 procent. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås uppgå till 0,80 procent av lönebeloppet upp till 2 059 500 euro och 3,30 procent för den överskjutande delen av lönebeloppet. Arbetslöshetsförsäkringspremiens totala belopp kvarstår på 2016 års nivå. Enligt arbetslöshetsförsäkringsfondens beräkning, som har gjorts utifrån finansministeriets ekonomiska prognoser, kommer resultatet för 2017 i och med

RP 170/2016 rd

den föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremien att uppvisa ett överskott på cirka 158 miljoner euro. Fondens konjunkturbuffert skulle således uppvisa en skuld på cirka 453 miljoner euro i slutet av 2017. Konjunkturbuffertens maximistorlek är ca 2 270 miljoner euro.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om löntagarpremier för delägare i företag och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag. Arbetslöshetsförsäkringspremier för delägare ska enligt 14 och 16 § i lagen bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till statskontoret för finansiering av pensioner. För 2017 föreslås det att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag är 0,70 procent av lönen och att arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag är 0,80 procent av lönen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk. Enligt 12 § 2 mom. i den gällande lagen har också statliga affärsverk som omfattas av lagen om statliga affärsverk (1062/2010) skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. När premien bestäms beaktas de finansieringsandelar som arbetslöshetsförsäkringsfonden betalat till arbetslöshetskassorna och Utbildningsfonden samt arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltningskostnader. För 2015 föreslås arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk vara 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,05 procent för den överskjutande delen av lönen.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet. Enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas anställda som är födda före 1980 av statens pensionsskydd. För deras del används inte arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för finansiering av pension som intjänas under arbetslöshetstiden. Av denna anledning föreslås det i enlighet med försäkringsprincipen att universitetens premie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås 2017 uppgå till 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,33 procent för den överskjutande delen av lönen.

Det föreslås att gränserna för lönebeloppen i 5 mom. ska höjas med den lönecoefficient som tillämpas 2016. Till momentet föreslås bli fogat en bestämmelse enligt vilken löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Bestämmelsen tillämpas när bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien utfärdas för 2018. Det föreslås dessutom att bestämmelsen om minsta belopp för löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie stryks i momentet. Eftersom löntagares försäkringspremie från 2018 är lika stor som arbetsgivares genomsnittliga premie är bestämmelsen onödig. I övrigt motsvarar paragrafen gällande lag.

21 k §. Beräkning av räntan vid förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremiens belopp. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 21 k §. I 21 e § föreskrivs om uttag av ränta. Bestämmelsen fungerar inte på ändamålsenligt sätt i situationer där det görs ändringar i den slutliga premie som fastställts för arbetsgivare. Bestämmelsen leder till att ränta betalas även på sådana arbetslöshetsförsäkringspremier som redan rättats genom tidigare beslut. Oftast beror detta på att premien för försäkringsåret sedan arbetsgivaren lämnat in en korrigerad anmälan om lönebeloppet rättas först efter det att premien redan har fastställts. Även Arbetslöshetsförsäkringsfonden kan i ett tillsynsförfarande i efterhand rätta ett premiebeslut som den upptäcker är felaktigt.

I 1 mom. föreskrivs om beräkning av räntan när utjämningspremiens eller den uppskattade premiens belopp ökar. Enligt bestämmelsen beräknas räntan på utjämningspremien för den

RP 170/2016 rd

premie som tas ut till följd av ändringen till den förfallodag som vid årets ingång bestäms för utjämningspremien. För den premie som tas ut till följd av ändringen utfärdas en ny faktura med betalningsfrist, och dröjsmålsränta på denna premie börjar löpa när den nya fakturan förfaller till betalning.

I 1 mom. föreskrivs endast om situationer där utjämningspremiens eller den uppskattade premiens belopp ökar. När utjämningspremiens eller den uppskattade premiens belopp sjunker tillämpas fortfarande 21 e § i finansieringslagen, enligt vars 2 mom. räntan på utjämningspremien beräknas från ingången av året efter försäkringsåret till förfallodagen för utjämningspremie. Om en rättad utjämningspremie redan har betalats återbetalas den utjämningspremie som betalats till ett för stort belopp samt räntorna på den utjämningspremie som betalats till ett för stort belopp till arbetsgivaren.

24 §. *Betalningsskyldighet.* Den gräns för lönebelopp som nämns i ingressen till 1 mom. ändras så att den motsvarar den lönekoeficient som tillämpas 2016.

Paragrafens 1 och 2 punkt motsvarar gällande lag.

24 a §. *Självriskpremiens belopp.* Det föreslås att de gränser för lönebeloppen som föreskrivs i 3 mom. ändras så att de motsvarar den lönekoeficient som ska tillämpas 2016.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017. Lagens 9 § föreslås dock träda i kraft först den 1 januari 2018. Lagens 3 § 1 mom. ska vara i kraft till utgången av 2019.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 3 § 1 mom. temporärt,
9 §, 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom.,
av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1026/2010 och 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och
24 a § 3 mom. sådana de lyder i lag 1413/2015, samt
fogas till lagen en ny 21 k § som följer:

3 §

Konjunkturbuffert

För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara nationalekonomiska konjunkturfluktuationer har arbetslöshetsförsäkringsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 7,0 procentenheter.

9 §

Arbetslöshetsförsäkringsfonden

För uttag av arbetslöshetsförsäkringspremier och ordnande av finansieringen av förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier finns arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Reglementet för arbetslöshetsförsäkringsfonden utfärdas genom förordning av statsrådet. Förvaltningsrådets medlemmar utses av statsrådet på förslag av arbetsgivarnas och arbetstagararnas mest representativa centralorganisationer. Förvaltningsrådet har minst 10 och högst 18 medlemmar. Av medlemmarna ska hälften företräda arbetsgivarna och hälften arbetstagararna. Förvaltningsrådet väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande, av vilka den ena ska representera de medlemmar som företräder arbetsgivarna och den andra de medlemmar som företräder arbetstagararna, så att arbetsgivarnas och arbetstagararnas företrädare vartannat år har ordförandeskapet.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2017 är 1,60 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar så att premien år 2017 är 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 3,30 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2017 är löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag är 0,71 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,80 procent av lönen.

RP 170/2016 rd

För 2017 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,80 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,06 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2017 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,33 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Också självriskpremien beaktas i arbetsgivarens genomsnittliga premie. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 059 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 059 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundradelar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundradelar.

21 k §

Beräkning av räntan vid förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremiens belopp

Om utjämningspremiens eller den uppskattade premiens belopp ökar, beräknas för den premie som tas ut till följd av ändringen ränta enligt 21 e § 1 mom. från den 1 januari året efter försäkringsåret till den förfallodag som fastställts för den premie som följer av ändringen.

För den förskottsåterbäring som ska återbetalas till följd av ändringen av arbetslöshetsförsäkringspremien beräknas den ränta som avses i 21 e § 1 mom. från den 1 januari året efter försäkringsåret till utgången av månaden före betalningsmånaden för förskottsåterbäringen.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönebelopp som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens räkenskaps- eller affärsverk vars motsvarande lönebelopp är minst 2 059 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagarerna permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönebelopp enligt 24 § 1 mom. är minst 32 952 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönebeloppet är högst 2 059 500 euro.

RP 170/2016 rd

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ . Lagens 9 § träder dock i kraft först den 1 januari 2018. Lagens 3 § 1 mom. är i kraft till utgången av 2019.

De medlemmar i arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltningsråd som hade detta uppdrag vid denna lags ikraftträdande fortsätter till utgången av 2017.

Bestämmelsen i 18 § 5 mom., enligt vilken löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora, tillämpas första gången från och med den 1 januari 2018.

Helsingfors den 29 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 3 § 1 mom. temporärt, 9 §, 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom.,
av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1026/2010 och 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom. sådana de lyder i lag 1413/2015, samt
fogas till lagen en ny 21 k § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Konjunkturbuffert

För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara nationalekonomiska konjunkturfluktuationer har arbetslöshetsförsäkringsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter.

Föreslagen lydelse

3 §

Konjunkturbuffert

För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara nationalekonomiska konjunkturfluktuationer har arbetslöshetsförsäkringsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 7,0 procentenheter.

9 §

Arbetslöshetsförsäkringsfonden

För ordnande av arbetsgivarnas och löntagarnas finansieringsandelar och för stödjande av arbetslöshetskassorna finns arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Reglementet för arbetslöshetsförsäkringsfonden utfärdas genom förordning. Förvaltningsrådets medlemmar utses av statsrådet på förslag av arbetsgivarnas och arbetstagarnas mest representativa centralorganisationer samt kommunala arbetsmarknadsverket och

9 §

Arbetslöshetsförsäkringsfonden

För uttag av arbetslöshetsförsäkringspremier och ordnande av finansieringen av förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier finns arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Reglementet för arbetslöshetsförsäkringsfonden utfärdas genom förordning av statsrådet. Förvaltningsrådets medlemmar utses av statsrådet på förslag av arbetsgivarnas och arbetstagarnas mest representativa centralor-

Gällande lydelse

evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation. Förvaltningsrådet har minst nio och högst 18 medlemmar. Av medlemmarna skall två tredjedelar företräda arbetsgivarna och en tredjedel arbetstagarna. Förvaltningsrådet väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande, av vilka den ena skall representera de medlemmar som företräder arbetsgivarna och den andra de medlemmar som företräder arbetstagarna, så att arbetsgivarnas och arbetstagarnas företrädare varannat år har ordförandeskapet.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2016 är 1,15 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar så att premien år 2016 är 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 3,90 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2016 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,46 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 1,00 procent av lönen.

För 2016 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 1,00 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 2,45 procent för den överskjutande delen av lönen. För 2016 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 2,78 procent för den överskjutande delen av lönen.

Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier ska fördela sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Också självriskpremien beaktas i arbetsgivarens genomsnittliga premie. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 044 500 euro är en fjär-

Föreslagen lydelse

organisationer. Förvaltningsrådet har minst 10 och högst 18 medlemmar. Av medlemmarna ska hälften företräda arbetsgivarna och hälften arbetstagarna. Förvaltningsrådet väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande, av vilka den ena ska representera de medlemmar som företräder arbetsgivarna och den andra de medlemmar som företräder arbetstagarna, så att arbetsgivarnas och arbetstagarnas företrädare varannat år har ordförandeskapet.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2017 är 1,60 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar så att premien år 2017 är 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 3,30 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2017 är löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag är 0,71 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,80 procent av lönen.

För 2017 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,80 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,06 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2017 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,80 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 059 500 euro och 2,33 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Också självriskpremien beaktas i arbetsgivarens genomsnittliga premie. Arbetsgivares arbets-

RP 170/2016 rd

Gällande lydelse

dedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 044 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundradelar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundradelar. *Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie är dock alltid minst 0,10 procent av lönen.*

Föreslagen lydelse

löshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 059 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 059 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundradelar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundradelar.

21 k §

Beräkning av räntan vid förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremiens belopp

Om utjämningspremiens eller den uppskattade premiens belopp ökar, beräknas för den premie som tas ut till följd av ändringen ränta enligt 21 e § 1 mom. från den 1 januari året efter försäkringsåret till den förfallodag som fastställts för den premie som följer av ändringen.

För den förskottsåterbäring som ska återbetalas till följd av ändringen av arbetslöshetsförsäkringspremien beräknas den ränta som avses i 21 e § 1 mom. från den 1 januari året efter försäkringsåret till utgången av månaden före betalningsmånaden för förskottsåterbäringen.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönebelopp som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönebelopp är minst 2 044 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomtskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomtskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter upp-

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönebelopp som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens räkenskaps- eller affärsverk vars motsvarande lönebelopp är minst 2 059 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomtskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomtskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter upp-

RP 170/2016 rd

Gällande lydelse

nådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie uppbärs om företagets lönebelopp enligt 24 § 1 mom. är minst 32 712 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie uppbärs om lönebeloppet är högst 2 044 500 euro.

Föreslagen lydelse

nådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönebelopp enligt 24 § 1 mom. är minst 32 952 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönebeloppet är högst 2 059 500 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 9 § träder dock i kraft först den 1 januari 2018. Lagens 3 § 1 mom. är i kraft till utgången av 2019.

De medlemmar i arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltningsråd som hade detta uppdrag vid denna lags ikraftträdande fortsätter till utgången av 2017.

Bestämmelsen i 18 § 5 mom., enligt vilken löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora, tillämpas första gången från och med den 1 januari 2018.